

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIH-757/15-H

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola a Mateřská škola Lhoty u Potštejna
Sídlo	Lhoty u Potštejna 45, 517 41 Kostelec nad Orlicí
E-mail právnické osoby	ZS_Lhoty_u_Potstejna@seznam.cz
IČ	70 188 882
Identifikátor	650 064 062
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Dagmar Bachmanovou, ředitelkou školy
Zřizovatel	Obec Lhoty u Potštejna
Místo inspekční činnosti	Lhoty u Potštejna 45, 517 41 Kostelec nad Orlicí
Termín inspekční činnosti	11. listopad 2015 - 13. listopad 2015

Inspekční činnost byla zahájena 11. listopadu 2015 předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů dle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem dle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Kontrola dodržování právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb dle § 174 odst. 2 písm. d) školského zákona.

Hodnocení a kontrola podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání dětí a žáků v oblastech vymezených vybranými specifickými úkoly plánu hlavních úkolů, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Lhoty u Potštejna (dále škola) vykonává činnost mateřské školy (dále MŠ), základní školy (dále ZŠ), školní družiny (dále ŠD) a školní jídelny (dále ŠJ). Je umístěna na pomezí Královéhradeckého a Pardubického kraje. Navštěvují ji děti a žáci ze Lhoty u Potštejna a okolních obcí (Borovnice, Doudleby nad Orlicí, Chleny, Krchleby, Polom, Potštejn, Přestavky, Rájec, Seč, Sudslava a Vrbice). Dopravu jim zajišťuje a hradí zřizovatel školy.

Předškolní vzdělávání se uskutečňovalo v jedné třídě MŠ s celodenním provozem od 6:45 do 15:30 hodin. Měsíční výše úplaty byla stanovena na částku 200 Kč. K datu inspekce byla MŠ zcela naplněna. Z celkového počtu přijatých dětí bylo osm dětí v posledním roce před zahájením školní docházky, jednomu z nich byla docházka do ZŠ o jeden rok odložena. Vzdělávací nabídka MŠ vychází ze školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP PV) s motivačním názvem „S úsměvem na líčku v naší školce srdíčku“.

Základní vzdělávání bylo v době inspekce poskytováno 90 žákům. Výuka na 1. stupni byla organizována ve dvou třídách se spojenými ročníky, na 2. stupni ve čtyřech běžných třídách. Výuka probíhala podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále ŠVP ZV) s motivačním názvem „Schůdek po schůdku“. ZŠ vykazovala v době inspekce 16 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), kteří byli individuálně integrováni do běžných tříd a v některých předmětech se učili podle individuálního vzdělávacího plánu (dále IVP).

Jedno oddělení ŠD bylo umístěno v učebně třídy ZŠ. Provozní doba ŠD byla stanovena od 11:00 do 14:45 hodin. Zájmové vzdělávání probíhalo podle školního vzdělávacího programu pro ŠD s názvem „Domeček plný zábavy a odpočinku“ a bylo poskytováno za úplatu.

Stravování žáků i zaměstnanců školy zajišťuje ŠJ umístěná v přízemí budovy.

Základní informace o vzdělávací nabídce a aktivitách školy získávají rodiče i široká veřejnost prostřednictvím časopisu Lhotecké školní listy a webových stránek www.zslhoty.estranky.cz. Škola opětovně získala certifikát AKTIVNÍ ŠKOLA, kterou uděluje portál Proškoly.cz.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Pedagogové vytvářejí **rovné podmínky pro všechny děti a žáky**. Vyhlašování přijímacího řízení ředitelka školy koordinuje ve spolupráci se zřizovatelem na základě stanovených kritérií. Rodičovská veřejnost je informována v dostatečném předstihu. Termín zápisu žáků k základnímu vzdělávání je stanoven v souladu s právním předpisem, přijímány jsou všichni, kteří splňují zákonem stanovené podmínky. Učitelky ZŠ spolupracují s učitelkami MŠ, škola organizuje různé aktivity i vzájemné návštěvy dětí a žáků, které mají za cíl nejenom se vzájemně poznat, ale i vytvořit dobré podmínky pro adaptaci žáků v ZŠ.

ŠVP PV přijatý pro školní rok 2015/2016 poskytuje potřebné informace o MŠ. Po úpravě struktury vzdělávacího obsahu v průběhu inspekční činnosti je zpracován v souladu se zásadami uvedenými v Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání.

ŠVP ZV je vytvořen v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (dále RVP ZV), vychází z regionálních podmínek, využívá možností, které nabízejí materiální předpoklady, a zohledňuje všechny zájemce o vzdělávání. Skladba volitelných předmětů je orientovaná na pracovní činnosti, nabídka dalšího cizího jazyka je

ovlivněna personálními možnostmi jeho výuky. Škola nereagovala na některé změny RVP ZV platné od 1. 9. 2013. Na upozornění ČŠI v průběhu inspekce dopracovala či upravila oblasti i učivo některých předmětů (očekávané výstupy oboru další cizí jazyk, témata z oblasti dopravní výchovy, ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí, základy finanční gramotnosti a standardy učiva předmětů český jazyk, anglický jazyk a matematika). ŠVP ZV je již v souladu s aktuální podobou RVP ZV.

ŠD organizuje činnost na základě ŠVP ŠD a celoročního plánu. ŠVP ŠD byl upraven v době inspekce o požadované údaje stanovené školským zákonem (byl aktuálně doplněn o časový plán, podmínky pro vzdělávání žáků se ŠVP a byla sjednocena základní terminologie).

Ředitelka školy splňuje všechny předepsané předpoklady pro výkon činnosti, ve vedení této školy působí od roku 2001. Dlouholeté zkušenosti úspěšně uplatňuje při své řídicí práci, stanovené koncepční i krátkodobé cíle postupně naplňuje a průběžně vyhodnocuje jejich plnění. V době její nepřítomnosti ji zastupuje pověřený učitel ZŠ.

Některé **kompetence v předškolním vzdělávání** delegovala ředitelka školy na vedoucí učitelku MŠ. Ta je zodpovědná za organizaci, průběh a výsledky vzdělávání. Průběžná kontrolní činnost vedoucí učitelky MŠ ve školních letech 2014/2015 a 2015/2016 nebyla doložena. Ani ze zápisů hospitační činnosti v MŠ, provedené ředitelkou školy, nevyplývala žádná doporučení vedoucí ke zkvalitnění pedagogického procesu. Povinná dokumentace MŠ byla vedena v rozsahu stanoveném příslušnými právními předpisy. Ve školní matrice nebyly uvedeny adresy pro doručování písemností, ředitelka školy v průběhu inspekční činnosti chybějící údaje doplnila. Záznamy v třídní knize neposkytovaly jasné a průkazné informace o tom, jak byl konkrétně vzdělávací obsah v jednotlivých dnech naplňován.

Vzdělávací cíle základního vzdělávání jsou uvedeny v ŠVP ZV a jsou kvalitně rozpracovány i v koncepci školy. Stanovené záměry školy jsou reálné, aktivity vycházejí z podmínek a potřeb žáků. Plánování činností na daný školní rok uvádí ředitelka školy do přehledného ročního plánu. Kontrolní činnost v ZŠ a ŠD vykonává průběžně, seznamuje zaměstnance se zaměřením hospitací pro daný školní rok a účinně vyhodnocuje výchovně-vzdělávací proces. Povinná dokumentace ZŠ je vedena v předepsaném rozsahu, dílčí nedostatky, vyplývající z neprovedené aktualizace na základě změn v právních předpisech zjištěné při inspekci (ŠVP ZV, ŠVP ŠD, výroční zpráva o činnosti školy, školní řád ZŠ, vnitřní řád ŠD) byly v průběhu inspekce bezodkladně odstraněny. Elektronicky vedená školní matrika je průběžně aktualizována a obsahuje údaje předepsané školským zákonem.

Z organizačních důvodů probíhají jednání pedagogické rady odděleně pro MŠ a ZŠ. Projednávají se na nich zásadní školní dokumenty, průběh a výsledky vzdělávání, zápisy jsou průkazné. Pedagogická dokumentace vedená o žácích jednotlivých tříd je kontrolována s různou mírou důslednosti třídními učiteli, některé údaje uvedené v třídních knihách a žákovských knížkách nejsou dostatečně průkazné. Přenos informací mezi vedením školy a zaměstnanci probíhá neformálně při jejich každodenním setkávání ve sborovně, pozitivní školní klima bylo patrné i ve vzájemných vztazích mezi pedagogy a žáky.

Partnerské aktivity účinně napomáhají škole k jejímu dalšímu rozvoji. Spolupráce se zřizovatelem přispěla ke zlepšení materiálních podmínek a zajištění bezpečnosti dětí a žáků. Pro zákonné zástupce žáků škola organizuje třídní schůzky, nabízí rodičům konzultace, organizuje dny otevřených dveří. Ředitelka školy vytváří vhodné podmínky pro práci školské rady. Spolupráce s pracovníky školských poradenských zařízení je pravidelná a funkční, všestrannému rozvoji žáků napomáhá i kooperace s dalšími organizacemi v obci i nejbližším regionu.

Personální zajištění výchovně vzdělávacího procesu ve škole s obtížnými dojezdovými podmínkami není jednoduché. Ředitelka školy situaci každý rok zodpovědně řeší.

Přímou pedagogickou činnost v MŠ zajišťují dvě odborně kvalifikované učitelky, z nichž jedna na část úvazku učí v ZŠ. Ve ŠD působí odborně kvalifikovaná vychovatelka, která také na část úvazku učí v ZŠ. Učitelka MŠ ani vychovatelka ŠD nejsou odborně kvalifikované pro výuku v ZŠ. Zaměstnávání těchto pedagogických pracovníků bez odborné kvalifikace po nezbytnou dobu (jen do skončení školního roku 2015/2016) odůvodnila ředitelka školy nemožností získat pedagogické pracovníky s příslušnou odbornou kvalifikací na tak malý rozsah práce.

V ZŠ učí kromě těchto dvou uvedených učitelek dalších devět učitelů, z nich je šest odborně kvalifikovaných pro přímou pedagogickou činnost, kterou vykonávají. Zkušená pedagogická pracovníce, která nemá odbornou kvalifikaci pro činnost učitelky ZŠ, může učit na základě výjimky (podle ustanovení § 32 odst. 1 písm. d) zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, neboť ke dni 1. ledna 2015 dosáhla více než 55 let věku a vykonávala přímou pedagogickou činnost v ZŠ déle než po dobu 20 let). Další dva učitelé bez odborné kvalifikace studují.

V souladu s vypracovaným **plánem dalšího vzdělávání** absolvovali pedagogičtí pracovníci vzdělávací akce k prohlubování odborné kvalifikace dle potřeb školy a dle svého profesního zájmu (právní předpisy ve školství, zásady první pomoci, etická výchova aj.). Další vzdělávání pedagogických pracovníků bylo částečně hrazeno z realizovaného projektu EU peníze školám a probíhalo rovněž formou samostudia. Získané poznatky si vyučující předávají při poradách a využívají je vhodně ve výuce.

Materiální podmínky se postupně zlepšují, školní budova je částečně zrekonstruovaná. Pro předškolní vzdělávání je k dispozici dostatek potřebných prostor. Třída s hernou je využívána pro rozmanité činnosti i k odpolednímu odpočinku. Malý počet herních koutků a jejich nedostatečné vybavení neposkytuje dětem optimální možnosti pro rozvoj různorodých činností. Učitelky využívají k výzdobě interiéru převážně výtvarné práce dětí. Zájmovému vzdělávání je vyhrazena kmenová učebna I. třídy ZŠ, která je částečně přizpůsobená pro činnosti ŠD (sedací molitanové kostky, stavebnice a didaktické hry). Prostorná kompletně zrekonstruovaná školní zahrada je vybavená pro rozmanité činnosti, pohybové a relaxační aktivity, k těmto aktivitám využívají děti MŠ a žáci ŠD i malou školní tělocvičnu.

Prostorové podmínky v ZŠ jsou stísněné, ve školním roce 2015/2016 probíhá každý týden výuka čtyř hodin naukových předmětů v tělocvičně v improvizovaných podmínkách (přenášení žákovského nábytku, pevná tabulová deska). Ve školní budově je umístěno osm učeben ZŠ. Ve většině z nich jsou instalovány interaktivní tabule, žáci mají přístup na internet prostřednictvím deseti žákovských stanic v učebně informatiky. Kmenové učebny jsou vybaveny vhodným žákovským nábytkem, studovna a učebna dílen jsou přizpůsobeny činností, které v nich probíhají. Výuka tělesné výchovy je zajištěna v tělocvičně, na hřišti a dalších sportovních objektech jiných subjektů.

V době inspekce bylo zjištěno, že škola nevěnovala přiměřenou pozornost **oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví dětí** (dále BOZ). Ve venkovním objektu školy se vyskytovala četná bezpečnostní rizika. Ředitelka školy bezodkladně přijala účinná opatření, a do ukončení inspekční činnosti všechny nedostatky byly odstraněny (zajištění válce na úpravu antukového hřiště, upevnění mříže u odpadu vody, zakrytí otvoru u vstupu do dílen, odstranění přerostlých větví borovic u průchodu na sportoviště).

Pravidla bezpečného chování dětí a žáků při pobytu ve škole a při školních akcích jsou zpracována ve školních řádech MŠ, ZŠ, vnitřním řádu ŠD a ŠJ, v provozních řádech odborných učeben, v minimálním preventivním programu (dále MPP) a v dalších vnitřních dokumentech školy. Děti a žáci jsou pravidelně poučováni o možnostech vzniku úrazů a seznamováni s riziky ohrožujícími jejich zdraví. V knihách úrazů ZŠ a MŠ byly řádně vyplňovány všechny předepsané položky.

Škola s nízkým počtem dětí a žáků má složité **finanční podmínky**. Na její činnost nepostačují prostředky ze státního rozpočtu, proto musí získávat prostředky i z dalších zdrojů. Škola hospodařila jako příspěvková organizace zejména s finančními prostředky ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání a na rozvojové programy, s příspěvkem na provoz a účelovou dotací od zřizovatele, s finančními prostředky projektu EU peníze školám, s peněžními prostředky získanými vlastní činností (např. s úplatami za předškolní vzdělávání, ŠD a za stravování), s prostředky svých fondů a také s drobnými finančními sponzorskými dary.

Přímé výdaje na vzdělávání v posledních třech letech použila škola zejména na platy a náhrady platů, zákonné odvody, přiděly do fondu kulturních a sociálních potřeb, učební pomůcky, učebnice, další vzdělávání pedagogických pracovníků a na další činnosti, které přímo souvisely s rozvojem školy a kvalitou vzdělávání.

Finanční prostředky z projektu EU peníze školám využívala ZŠ na zlepšení podmínek pro vzdělávání a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT (škola pořídila např. digitální tabule a pedagogičtí pracovníci vytvořili sady vzdělávacích materiálů, které využívají ve výuce) a z rozvojového projektu Podpora výuky vzdělávacího oboru Další cizí jazyk RVP ZV (škola nakoupila učebnice ruského jazyka). Další získané finanční prostředky z rozvojových programů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy byly účelně využity na zvýšení platů pracovníků regionálního školství, které přispěly ke zkvalitnění vzdělávání posílením motivace pedagogických a nepedagogických pracovníků školy.

Z finančních prostředků poskytnutých na zabezpečení provozu hradila škola vzhledem ke vstřícnosti zřizovatele také další výdaje, na které škole nestačily přidělené finanční prostředky ze státního rozpočtu. Od zřizovatele obdržela škola účelovou dotaci na zakoupení osobních počítačů pro žáky. Škola se účastnila projektu Novohradské občanské společnosti, o. s., který měl nadregionální charakter, jehož výsledkem bylo vytvoření regionální učebnice.

Při přijímání dětí a žáků škola respektuje právní předpisy a rovný přístup ke vzdělávání i v jeho průběhu. V řízení MŠ byly zjištěny nedostatky, vedoucí učitelka nevykonávala kontrolní činnost a realizovaná kontrolní činnost předškolního vzdělávání ředitelkou školy nebyla účinná. Aktualizace ŠVP PV, ŠVP ZV a ŠVP ŠD nebyla důsledně provedena, vedení školy však zajistilo dopracování chybějících částí. Materiální podmínky jsou postupně zlepšovány. Škola odstranila bezpečnostní závady na venkovním hřišti a školní zahradě. Finanční prostředky, se kterými škola ve sledovaném období disponovala, pokryly potřeby spojené se vzděláváním dětí a žáků.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Organizační zajištění chodu MŠ je plně vyhovující. Denní režim je přizpůsoben individuálním potřebám dětí, jejich vzdělávání se uskutečňuje v místech, která na sebe optimálně navazují a umožňují plynulou realizaci režimových činností. Rozvrh přímé pedagogické činnosti učitelek byl na doporučení ČŠI v průběhu inspekční činnosti upraven

tak, aby bylo možné efektivněji využívat aktivizující metody a skupinové formy práce, a to zejména v dopoledním vzdělávacím bloku.

MŠ prezentuje své hlavní vzdělávací záměry v ŠVP PV a dalších materiálech. Na integrované bloky, které jsou vymezené ve vzdělávacím obsahu ŠVP PV, navazují dílčí tematické celky, naplánované k podrobnějšímu rozpracování v třídních vzdělávacích programech (dále TVP). Tento záměr však není v TVP systematicky aplikován. V plánované struktuře chybělo podrobnější stanovení dílčích vzdělávacích cílů a očekávaných výstupů.

Ve sledovaných blocích byly zjištěny dílčí nedostatky. Vzdělávací nabídka nenabízela možnost vytvářet pestrý program. Jednoduchý, méně podnětný program nedostatečně navazoval na očekávané výstupy. Při spontánních činnostech byl dětem poskytován dostatečný prostor pro vlastní volbu hry. Učitelky jim neposkytovaly výraznější podněty pro volbu s tematickým zaměřením. Také vybavení zájmových koutků ve třídě jen částečně podporovalo jejich tvořivost při námětových hrách. Děti nebyly učitelkami dostatečně motivovány a důsledně vedeny k úklidu hraček. Do herních činností děti učitelky aktivně nevstupovaly, méně se zaměřovaly na rozvíjení obsahu her nebo na podporu týmové spolupráce a rozvoj komunikace dětí v herní skupině.

Průběh řízených vzdělávacích bloků ovlivnil jednostranný výběr metod a forem práce. Hromadně organizovaný způsob vedení dětí nebyl diferencovaný s ohledem v náročnosti kladených požadavků na ně podle jejich individuálních schopností. Byla zřejmá dominantní role učitelek a chyběla účinná motivace dětí. Učitelky jim nové poznatky předávaly většinou v hotové podobě, méně na základě odvozování logických souvislostí, rozvíjely jejich tělesnou zdatnost a pohybové dovednosti včetně jemné motoriky. Pohybové aktivity tvořily součást každodenních programů.

Průběh stravování nebyl organizován plynule, docházelo k prodávám a zbytečnému čekání. Děti nebyly dostatečně vedeny k rozvoji sebeobslužných činností. V denním programu byla respektována dětská individuální potřeba spánku a odpočinku. Klidové relaxační programy byly nabízeny všem. Hodnocení probíhalo průběžně, většinou odpovídajícími formami. Učitelky vytvářely vstřícné a laskavé klima.

Základní pravidla pro **organizaci základního i zájmového vzdělávání** jsou stanovena ve školním a vnitřním řádu. Zákonní zástupci jsou s nimi pravidelně a prokazatelně seznamováni. Z důvodu časové návaznosti na dopravní spoje začíná výuka v ZŠ již v 7:20 hod. Ročníky na 1. stupni jsou účelně spojovány do dvou tříd podle aktuálního počtu žáků. Na 2. stupni jsou z ekonomických i organizačních důvodů na výuku mnoha předmětů vytvářeny skupiny žáků různých ročníků. Toto opatření je vzhledem k podmínkám školy efektivní. Rozvrhy hodin tříd jsou sestaveny v souladu s učebními plány ŠVP ZV.

V rámci hodnocení **rozvoje klíčových kompetencí žáků 1. stupně** byla navštívena výuka českého jazyka a literatury, matematiky, vlastivědy, tělesné výchovy a individuální nápravy žáků se specifickými poruchami učení (dále SPU). Sledované vyučování bylo organizováno s žáky jednoho či dvou ročníků v jedné hodině.

Učitelky vytvářely příjemnou pracovní atmosféru při vyučování. Při organizaci a řízení výuky uplatňovaly zejména tradiční frontální formy práce, které doplňovaly individuální samostatnou práci žáků, případně skupinovou práci. Zařazovaly aktivizující otázky vztahující se k probíranému tématu, pokyny k práci zadávaly žákům jednoznačně, ne vždy však s využitím zrakové opory. Při samostatné práci individuálně pomáhaly žákům s potřebou podpory, zejména žákům se SPU. Učivo bylo ve všech případech prezentováno správně, rozvržení časové dotace mezi ročníky, které byly zastoupeny ve třídách, bylo rovnoměrné.

Výrazná pozornost byla věnována opakování a procvičování učiva. Žáci měli možnost si učivo dostatečně procvičit i upevnit, dostávali informace o správnosti splněného úkolu. Učitelky využívaly klasické metody a formy vedoucí k pochopení a zapamatování učiva, ale i metody vedoucí žáky k aktivní činnosti, k samostatné a tvořivé práci, využíváním spolupráce a kooperace. Byli vedeni k odůvodňování pracovních postupů a používání odborné terminologie. Při samostatné práci ve skupinách byla pozorována jejich vzájemná interakce. Relaxační aktivity spojené s pohybem či změnou místa tvořily běžnou součást výuky pouze u jedné vyučující. Ve sledované výuce technika byla využita pouze při individuální práci žáků 1. a 2. ročníku na interaktivní tabuli ve dvou hodinách.

Učitelky sledují a opravují ústní i písemné projevy žáků, vedou je k osobní zodpovědnosti za splnění zadaných prací. Dílčími nedostatky byly u několika vyučujících nevhodná struktura vyučovacích hodin (nezbyl čas na shrnutí učiva, vyhodnocení práce žáků a jejich sebehodnocení) a tolerance nespisovné mluvy.

Vzdělávací oblast jazyk a jazyková komunikace na 2. stupni je členěna na předměty český jazyk, anglický jazyk a další cizí jazyk. Oblast je posílena devíti hodinami z disponibilní časové dotace, šest z nich je vyhrazeno pro výuku ruského jazyka. Český jazyk je členěn na výuku mluvnice, literatury a slohu a doplněn aktivitami rozšiřujícími učivo a podporujícími využívání poznatků v praxi. Pravidelně se žáci účastní olympiády a soutěží s literární tematikou. Pro výuku má škola dobré materiální podmínky, velké množství materiálu pro procvičování učiva a aktivizaci výuky si učitelka tvoří sama. Rozvoj čtenářství je systematicky prováděn již na 1. stupni a podporován projekty a aktivitami prezentujícími školu na veřejnosti. Žáci využívají nabídky školní knihovny, její fond je však omezený a zastaralý.

Anglický jazyk vyučuje jedna vyučující ve všech ročnících. Kromě učebnic k práci využívá vhodný výukový materiál a doplňkové učební texty uveřejňované na internetu. Žáci tak mají přístup k aktuálním informacím a současné slovní zásobě, kterou učebnice neposkytují. Významným motivujícím faktorem je nabídka zájezdů do anglicky mluvících zemí a reprezentace školy v soutěžích. Výuka ruského jazyka je systematická, podpořená dostatkem moderních výukových materiálů, v soutěži Puškinův památník dosahují žáci předních umístění v regionálních kolech.

Ve sledované výuce žáci především procvičovali učivo a opakovali osvojené gramatické jevy. K tomu využívali množství názorného materiálu. Žáci umí odůvodnit daný jev a vyhledat analogický, orientovat se v gramatických systémech. V hodinách angličtiny jsou žáci vedeni především k osvojení komunikační formy jazyka. Zařazením skupinové práce a řešením problémových úloh žáci přirozeně diskutovali za použití jednoduchých anglických vět. V předmětu umění jsou integrována témata vzdělávacích oborů hudební a výtvarná výchova. Žáci byli spontánní, kreativní a vzájemně spolupracovali. Poměrně nízké znalosti prokazovali v hudební teorii.

Všechny zhlédnuté hodiny na 2. stupni s převážně **přírodovědným zaměřením** měli učitelé dobře promyšlené a zorganizované. Po sdělení obsahu hodiny (cíl sdělen nebyl) následovalo stručné zopakování a úvodní motivace. Pro praktické činnosti byli žáci dobře vybaveni teoretickými znalostmi, které dokázali uplatnit. Při výuce vzájemně spolupracovali, nerušili se, pracovali pečlivě. S jejich chybami pracovali učitelé aktivně, dokázali je využít pro zkvalitnění dalších činností žáků. Učitelé nepožadovali závěrečnou shrnující interpretaci dosažených výsledků, tím byla snížena efektivita a účelnost výuky. V dalších hodinách pedagogové účelně využívali dostupné názorné pomůcky i didaktickou techniku. Zdůrazňovali praktické uplatnění teoretických poznatků.

Žáci prokazovali dobré znalosti z předcházejících hodin. Nedostatkem zjištěným u vyučovaného předmětu informatika je absence učebních materiálů, která omezuje kvalitní domácí přípravu a neposkytuje prokazatelnou informaci o probíraném učivu. V závěru všech hodin převažovalo stručné, formální zhodnocení výuky pedagogem. Sebehodnocení ani vzájemné hodnocení od žáků učitelé nepožadovali.

Pedagogové cíleně rozvíjejí **osobnost žáků** při pravidelné výuce, ale i prostřednictvím projektové činnosti, nabídkou kroužků i dalšími činnostmi (např. besedy, exkurze). Tyto aktivity mají hlavně technické, přírodovědné a jazykové zaměření. Velkou pozornost škola věnuje výuce českého jazyka na 1. stupni, jehož základní časová dotace je výrazně posílena disponibilními hodinami. Ve škole bylo v době inspekce patrné příznivé sociální klima. Ve výuce i mimo ni byli žáci k sobě tolerantní, respektovali se, spolupracovali. Pozitivní motivace pedagogů k lepším výkonům žáků byla zřejmá zejména na 1. stupni.

Při zájmovém vzdělávání ve ŠD byly sledovány odpočinkové a spontánní činnosti. Vychovatelka ŠD motivovala žáky k aktivnímu zapojení do nabízených činností, podporovala jejich sebedůvěru, vhodnými metodami je vedla k získávání nových dovedností. Vytvářela prostor k rozvíjení individuálních schopností každého jednotlivce.

V organizaci předškolního vzdělávání byla zjištěna četná dílčí rizika, a to zejména v oblastech třídního plánování a volby aktivizujících metod a forem práce. Průběh vzdělávání vyžaduje v těchto oblastech zlepšení.

Organizace základního i zájmového vzdělávání umožňuje efektivní realizaci příslušných vzdělávacích programů. Škola rozvíjí osobnost žáků na standardní úrovni. Ve výchovně vzdělávacím procesu na 1. stupni jsou využívány jak osvědčená tradiční frontální metoda, ale i vhodné inovativní metody vedoucí ke spolupráci žáků. Výuka jazykového vzdělávání probíhá v souladu s výstupy stanovenými ŠVP ZV. Rezervy byly zjištěny ve znalostech žáků při výuce předmětu umění. Výuka předmětů s převážně přírodovědným zaměřením probíhala na standardní úrovni, zjištěným nedostatkem je absence učebních materiálů v předmětu informatika na 2. stupni. Celkově je kvalita základního i zájmového vzdělávání hodnocena jako standardní.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

MŠ doposud nemá vytvořený systém pro vyhodnocování efektivity zařazených tematických bloků. Učitelky neposuzují účinnost přijatého ŠVP PV nesledují, zda jsou vyváženě zařazovány všechny vzdělávací oblasti a jejich cíle jsou plněny. Přehledy o rozvoji a vzdělávacích pokrocích dětí jsou vedeny, avšak pouze formálně. Výsledky nejsou analyzovány a nejsou tak využívány pro zkvalitnění další práce s dětmi.

Učitelky věnovaly při inspekci mimořádnou pozornost dětem v posledním roce před zahájením povinné školní docházky. Všechny děti používaly pracovní sešity na rozvoj poznání, grafomotoriky a matematické gramotnosti. Učitelky je zapojovaly do vzdělávacích aktivit, které byly cíleně zaměřeny na bezproblémový přechod dětí do ZŠ. Učitelky vypracovaly na základě zprávy ze školského poradenského zařízení IVP pro dítě s odkladem školní docházky.

Pravidla pro hodnocení vzdělávání v ZŠ jsou vytyčena v ŠVP ZV a konkretizována ve školním řádu. Tento systém je vhodně nastavený vzhledem k podmínkám školy a je respektován všemi účastníky vzdělávání. Dostatečný počet známek umožňuje transparentně sledovat úroveň dosahování očekávaných výstupů. Kromě známek a případně slovního hodnocení škola využívá celou škálu motivačního hodnocení formou symbolů. Školou

využívaný kreditní systém jako podpůrná forma hodnocení doplňuje školní řád v oblasti hodnocení chování a motivuje žáky k systematickému dosahování úspěšnosti ve vzdělávání. Škola používá systém vyhodnocování účinnosti vzdělávání žáků se SVP ve spolupráci se školským poradenským zařízením (dále ŠPZ) a dlouhodobě zjišťuje úspěšnost svých absolventů. Výsledky vzdělávání každoročně zveřejňuje ve výroční zprávě školy.

Žáci se SVP jsou řádně identifikováni, je jim poskytováno za využití podpůrných opatření požadované vzdělávání. Pro žáky se SVP má škola vypracovaný promyšlený systém účinné podpory. Výchovná poradkyně, kterou je ředitelka školy, systematicky vede osobní dokumentaci těchto žáků. Za účelem maximální účinnosti vzdělávání z doporučení ŠPZ vypracovává pro pedagogy přehledy, které jim usnadňují cílené využití speciálních vzdělávacích postupů. Při nápravě SPU jsou uplatňována doporučení ŠPZ. K práci je dostatečné materiální vybavení, reedukace je prováděna systematicky. Výchovná poradkyně se velmi zodpovědně zabývá kariérovým poradenstvím.

Škola se cíleně zabývá primární prevencí sociálně patologických jevů. Vzájemná součinnost celého kolektivu školy a široká nabídka volnočasových aktivit a aktivit doplňujících výuku skýtá bezpečné prostředí pro vzdělávání. Učitelka vykonávající funkci metodika prevence učí ve všech ročnících 2. stupně ZŠ, má tedy dokonalý přehled o výchovném prostředí. Ve škole pracuje několik kroužků, kde žáci uplatňují své zájmy a nadání. Systém primární prevence je zachycen v obecně zaměřeném minimálním preventivním programu (dále MPP), kde jsou každoročně aktualizované jednotlivé aktivity školy.

Projevy dětí při inspekčních hospitacích v MŠ vypovídaly o postupném vytváření základů klíčových kompetencí. Děti v průběhu vzdělávání prokázaly vědomosti a dovednosti odpovídající jejich věku. Hodnocení výsledků vzdělávání dětí je formální. Dílčí rezervy byly zjištěny při realizaci evaluačního systému v MŠ.

Ředitelka školy se cíleně zabývá výsledky vzdělávání žáků v ZŠ a zveřejňuje je ve výroční zprávě, požadovaná dokumentace žáků se SVP je vedena velmi zodpovědně. Preventivní strategie je systematická, pedagogové vhodně využívají mimoškolních aktivit k organizování volného času žáků. Žáci jsou vedeni k vzájemné toleranci a pochopení individuálních potřeb jednotlivců.

Další zjištění

Při komplexní inspekci proběhla **tematická inspekční činnost Vzdělávání v tématech etické výchovy** a žákům 5. a 7. ročníku byly zadány dotazníky týkající se zjištění v oblasti inkluze (inkluzivního vzdělávání).

Témata etické výchovy prolínají učivem všech předmětů, v ŠVP ZV nejsou zvlášť vyčleněna. Naplňovaná jsou však především v projektovém vyučování, charitativních aktivitách školy a dalších činnostech reprezentujících školu na veřejnosti či podporujících spolupráci a komunikaci mezi žáky a mezi žáky a dospělými. Účinnost etické výchovy se projevuje zejména v celkově přátelském klimatu školy.

Uplatňování témat etické výchovy ve vzdělávání se projevuje v pozitivní atmosféře školy, závažné výchovné problémy se ve škole v posledních letech neobjevovaly.

Závěry

Pozitiva ve výše hodnocených oblastech

Příznivé sociální klima, a vstřícný přístup učitelů k žákům i zřizovatele k zajišťování potřeb školy vytvářejí velmi dobré podmínky pro činnost školy. Vzdělávání žáků se SVP je systematické, výchovná poradkyně vede podrobné přehledy a vypracovává přehledné tabulky pro vyučující s pokyny a doporučeními ŠPZ pro cílené a účelné vzdělávání. Reeducace specifických poruch učení je intenzivní s přesným dodržením doporučených nápravných strategií. Škola i ve ztížených podmínkách poskytuje vzdělávání na standardní, očekávané úrovni.

Nedostatky, které byly odstraněny na místě

Ředitelka školy přijala okamžitě opatření k odstranění zjištěných nedostatků při inspekci (doplnění školní matriky dětí PV, úprava rozvrhu přímé pedagogické činnosti v MŠ, doplnění školního řádu ZŠ, vnitřního řádu ŠD, ŠVP ZV, ŠVP ŠD, výroční zprávy o činnosti školy, odstranění bezpečnostních rizik ve venkovních prostorách).

Slabé stránky

Edukační práce MŠ vykazuje nižší kvalitu a efektivitu hodnocení. Vedoucí učitelka neprovádí funkční kontrolní činnost, což má negativní vliv na kvalitu vzdělávacího procesu. Učitelky MŠ v průběhu vzdělávacího procesu nevolily vhodné metody a formy práce.

Stísněné prostorové podmínky pro činnost ZŠ neumožňují využívat v několika učebnách vhodné metody a formy práce. Pedagogický sbor v ZŠ zatím nesplňuje plnou odbornou kvalifikovanost, získání kvalitních odborně kvalifikovaných učitelů je obtížné z důvodu špatné dopravní obslužnosti. V předmětu informatika na 2. stupni nemají žáci k dispozici (ani si nevedou) žádné učební materiály.

Návrhy na zlepšení stavu školy

ČŠI doporučuje pracovat intenzivně se všemi vzdělávacími oblastmi v MŠ, sledovat naplňování a realizaci ŠVP PV v oblasti plánování, organizaci a hodnocení pedagogického procesu včetně jeho kontroly, posílení evaluačního systému a vytvoření jasných pravidel pro tvorbu TVP. Zkvalitnit odbornou úroveň řízení pedagogického procesu v MŠ. Upřednostňovat metody a formy práce podporující aktivní účast dětí v procesu jejich vzdělávání. Provést potřebné úpravy ve třídě MŠ tak, aby se zvýšila podnětnost zájmových koutků. Zajistit podmínky pro rozvoj informační gramotnosti dětí.

V ZŠ neopomíjet aktualizovat dokumenty a provádět inovace ve vzdělávání v závislosti na úpravách zákonných předpisů, pravidelně kontrolovat podmínky bezpečnosti dětí a žáků. Zlepšit strukturu vyučovacích hodin (absence shrnujících a závěrečných částí, absence sebehodnocení žáků), využívat učební texty pro žáky ve všech předmětech, zejména pro zkvalitnění domácí přípravy žáků zajistit v předmětu informatika na 2. stupni učební materiály. Inovovat učební texty pro anglický jazyk a hudební výchovu a zajistit studium školního metodika prevence.

Zhodnocení vývoje školy ve sledovaných oblastech od data poslední inspekční činnosti

Od roku 2009 došlo k pozitivním změnám v materiálním vybavení. Byla opravena školní budova (zateplení, omítka, okna), jedna učebna ZŠ byla vybavena novým žákovským nábytkem a bylo získáno deset repasovaných počítačů. Hřiště bylo zařízeno novými herními prvky. Kvalita řízení školy mírně stagnovala, vedení školy včas nereagovalo na změny a současné trendy ve školství. Došlo k částečné obměně členů pedagogické sboru.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní školy a Mateřské školy Lhoty u Potštejna ze dne 8. 10. 2009, s účinností od 1. 11. 2009
2. Rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje čj. 13536/SM/2007-3 ve věci změny zápisu do rejstříku škol a školských zařízení ze dne 31. 8. 2007, s účinností od 1. 9. 2007
3. Rozhodnutí MŠMT čj. 41869/2014-2 ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 24. 11. 2014, s účinností od 1. 11. 2014
4. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 15. 10. 2015
5. Jmenování ředitelky školy do funkce s účinností od 1. 1. 2006
6. Osvědčení o absolvování vzdělávacího programu Studium pro ředitele škol a školských zařízení ze dne 24. 11. 2006
7. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení právnické osoby Základní škola a Mateřská škola Lhoty u Potštejna ze dne 26. 10. 2015
8. ŠVP PV po úpravách platných od školního roku 2015/2016 (od doby inspekce), TVP platné ve školním roce 2015/2016
9. ŠVP ZV „Schůdek po schůdku“ po úpravách platných od školního roku 2015/2016 (od doby inspekce)
10. ŠVP ŠD „Domeček plný zábavy a odpočinku“ po úpravách platný od školního roku 2015/2016 (od doby inspekce)
11. Školní řády ZŠ a MŠ platné ve školním roce 2015/2016, Vnitřní řády ŠD a ŠJ platné ve školním roce 2015/2016
12. Organizační řád školy platný ve školním roce 2015/2016
13. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2014/2015
14. Směrnice k vyřizování stížností s účinností ke dni 1. září 2013
15. Třídní knihy ZŠ a MŠ vedené ve školním roce 2015/2016
16. Přehled výchovně vzdělávací práce ŠD (jedno oddělení), zápisní lístky do ŠD vedené ve školním roce 2015/2016 (25 žáků)
17. Plán práce výchovného poradce ve školním roce 2015/2016
18. MPP pro školní rok 2015/2016
19. Individuální vzdělávací plány žáků vedené ve školním roce 2015/2016
20. Doklady o rozhodnutí o přijetí žáků k předškolnímu a základnímu vzdělávání vydané ve školním roce 2015/2016
21. Školní matrika ZŠ a MŠ vedená ve školním roce 2015/2016 (vzorek)
22. Kritéria pro přijetí dětí do MŠ platná pro školní rok 2015/2016, ze dne 19. 5. 2015
23. Rozvrh přímé pedagogické činnosti učitelek MŠ platný ve školním roce 2015/2016
24. Docházka dětí vedená ve školním roce 2015/2016
25. Náplně práce pedagogických pracovníků ZŠ a MŠ platné ve školním roce 2015/2016

26. Třídní výkazy a katalogové složky žáků včetně podkladové dokumentace o žácích ve školním roce 2015/2016
27. Rozvrhy hodin tříd ZŠ a učitelů platné ve školním roce 2015/2016
28. Koncepce rozvoje školy 2013-2018 z 5. 1. 2013
29. Plán práce na školní rok 2015/2016, Měsíční plány září, říjen a listopad 2015
30. Plán hospitační činnosti ředitelky školy 2015/2016
31. Tematický plán ŠD platný ve školním roce 2015/2016
32. Náplně práce pedagogických pracovníků ZŠ a MŠ platné ve školním roce 2015/2016
33. Záznamy z jednání pedagogické rady ZŠ vedené ve školních letech 2013/2014, 2014/2015 a 2015/2016 do doby inspekce
34. Žákovské knížky a zápisníčky žáků vedené ve školním roce 2015/2016
35. Zápisy z jednání školské rady ve školním roce 2015
36. Osobní spisy všech pedagogických pracovníků školy vedené ve školním roce 2015/2016 včetně dokladů o získání nejvyššího dosaženého vzdělání a absolvování studia k získání odborné kvalifikace
37. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2015/2016 ze dne 5. 8. 2015
38. Osvědčení o absolvování vzdělávacích akcí pedagogů (MŠ a ZŠ) ve školních letech 2014/2015 a 2015/2016
39. Dokumentace vedená v roce 2015 za účelem získání dvou odborně kvalifikovaných učitelů ZŠ na část úvazku
40. Knihy školních úrazů MŠ a ZŠ vedené ve školním roce 2015/2016
41. Protokol o odborné technické kontrole tělocvičného náradí a zařízení venkovního hřiště provozovaného ZŠ a MŠ provedené dne 4. 3. 2015
42. Protokol o odborné technické kontrole tělocvičného náradí a náčiní používaného v tělocvičně ZŠ a MŠ provedené dne 4. 3. 2015
43. Provozní řád tělocvičny platný od 1. 9. 2014
44. Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajem za roky 2012, 2013 a 2014
45. Hlavní kniha účetnictví – čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu v roce 2014 dle jednotlivých účelových znaků
46. Účtový rozvrh pro rok 2014, Účetní závěrka k 31. 12. 2014
47. Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství Škol (MŠMT) P 1-04 za 1. – 4. čtvrtletí 2014
48. Výkaz S 1-01 o MŠ podle stavu k 30. 9. 2014
49. Výkaz M 3 o ZŠ podle stavu k 30. 9. 2014
50. Výkaz Z 2-01 o ŠD – školním klubu podle stavu k 31. 10. 2014
51. Výkaz Z 17-01 o činnosti školního stravování podle stavu k 31. 10. 2014
52. Inspekční zpráva ze dne 14. 5. 2010, čj. ČŠIH-376/10-H

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.h@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Královéhradeckém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Bc. Květoslava Dřevíkovská, školní inspektorka K. Dřevíkovská v. r.

Mgr. Dagmar Anschlagová, školní inspektorka D. Anschlagová v. r.

Mgr. Jiří Lukáš, školní inspektor J. Lukáš v. r.

Mgr. Renata Nehybová, školní inspektorka R. Nehybová v. r.

Bc. Dana Luňáková, kontrolní pracovnice D. Luňáková v. r.

V Hradci Králové 1. prosince 2015

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Dagmar Bachmanová, ředitelka školy D. Bachmanová v. r.

Ve Lhotách u Potštejna 3. prosince 2015

